

آیا با افزایش قیمت‌ها در لایحه بودجه سال ۹۷ موافقت می‌کنید؟

یک بام و دو هوا

فاطمه صفری | این روزها افزایش قیمت در لایحه بودجه سال ۹۷ به محلی برای مناقشات تبدیل شده است. مناقشاتی که یکی در دفاع از این لایحه می‌گوید و دیگری آن را مورد نقد قرار می‌دهد، چراکه مردم و تقریباً نیمی از جامعه شرایط مطلوب اقتصادی ندارند، حالا این لایحه هم مزید بر علت شده تا بسیاری از اقتصاددانان و نمایندگان مجلس موج انتقادات خود را به این سسو سرازیر کنند و موافقان و مخالفانی را به دنبال داشته باشد. برخی بر این باور تکیه زده‌اند که دولت فارغ از درآمدهای نفتی، منابع دیگری را نیز باید داشته باشد تا در پایان سال با کمبود بودجه روبرو نشود، اما در عین حال انتظار شفاف‌سازی را نیز دارند؛ شفافیتی که میسر نمی‌شود مگر با تحقیق و تفحص از بانک مرکزی، چراکه زمانی که بدهکار می‌شود، به درآمد پولی بسنده می‌کند، بنابراین انتظار می‌رود دولت از منابع دیگر مالی خود استفاده کند.

اما طیف دیگر فکری مملکت و معیار خود را مردم قرار دادند. مردمی که این روزها از فقر و ننداری دم می‌زنند، البته بی‌راه هم نیستند، زیرا شرایط اقتصادی کشور به گونه‌ای رقم خورده که قدرت خرید مردم کاهش یافته است. نقد دیگری که بر این لایحه وارد شده این است که اصلاح ساختاری در آن دیده نمی‌شود، برای همین است

نقاش: مهدی عزیزی / شهرزاد

پیشینه

نگاهی به افزایش قیمت‌های دولت‌های احمدی نژاد

حالا که حرف و حدیث‌ها بر سر افزایش قیمت‌ها در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ است، بد نیست نگاهی به روند افزایش قیمت در دولت دهم و یازدهم داشته باشیم. با نگاهی به این موضوع درمی‌یابیم بیشترین تورم مواد خوراکی در دولت دهم اتفاق افتاد که مربوط به صیفی‌جات مانند سیب‌زمینی و گوجه بوده و بیشترین تورم مواد خوراکی‌ها در دولت یازدهم مربوط به برنج بوده است. اما این موضوع تنها به افزایش قیمت کالا مربوط نمی‌شود، بلکه از مسکن و خودرو رانیز در برمی‌گیرد.

بازار مسکن

بازار مسکن در دو دولت محمود احمدی نژاد با شرایط متفاوتی روبرو شد. در سال سوم دولت اول احمدی نژاد یعنی سال ۸۶، قیمت مسکن در تهران ۷۸ درصد جهش کرد، زیرا در این سال با وجود تصویب قانون مسکن مهر در مجلس شورای اسلامی از آن سال ساخت‌وساز روی زمین‌های ۹۹ ساله آغاز شد، طوری که در سال ۸۸ یعنی نقطه اوج صدور پروانه برای واحدهای مسکونی مهر و عقد قرارداد با پیمانکاران و جلب توجه این طرح در کشور، نرخ رشد قیمت مسکن به عدد منفی ۱۴ درصد رسید. در هشت سال فعالیت دولت احمدی نژاد میانگین قیمت مسکن در تهران از مترمربعی ۶۴۸ هزار تومان به ۲ میلیون و ۷۶۱ هزار تومان افزایش پیدا کرد و ۴۲٫۲ برابر رشد کرد که بیشترین رشد در میان دولت‌های قبلی بوده است.

بازار ارز

هم‌زمان با سکان‌داری احمدی نژاد برای دولت نهم، نرخ ارز فراز و فرودهای زیادی را طی کرد، به گونه‌ای که دلار ۸۰۰ تومانی به ۹۰۰ تومان رسید. اما این ابتدای گرانی ارز در دولت نهم بود، به گونه‌ای که روند افزایشی دولت اول احمدی نژاد بیانگر رشد

تجربه دیگران

گران‌ترین شهرهای جهان

در جای‌جای جهان شهرهای گران وجود دارد؛ شهرهایی که هر یک بر اساس افزایش قیمت خودرو، مسکن یا محصولات دیگر به شهرهای گران دنیا تبدیل شده‌اند. اکنون به گران‌ترین شهرهای جهان در زیر اشاره شده است.

هنگ کنگ، چین

هنگ کنگ، چین توانسته برای هفتمین سال پیاپی بیشترین قیمت بازار مسکن را به خود اختصاص دهد، این در حالی است که متوسط قیمت خانه بر متوسط درآمد خانوار از ۱۸٫۱ سال گذشته به ۱۹ رسیده و یک رکورد جهانی محسوب می‌شود، به همین جهت جایگاه نخست را به خود اختصاص داده است.

سیدنی، استرالیا

از دیگر شهرهای گران دنیا که دومین جایگاه را در سال ۲۰۱۷ به خود اختصاص داده، سیدنی، استرالیا است. این شهر زیبا در استرالیا است که متوسط قیمت خانه بر متوسط درآمد خانوار آن ۱۲٫۲ است.

بورنموث و دورست

شهری در نوار ساحلی جنوب غربی انگلستان واقع در منطقه دورست این کشور با افزایش قیمت در بازار و تورم چندین برابری به‌عنوان یکی از گران‌ترین شهرهای دنیا در سال ۲۰۱۷ معرفی شده است.

سان فرانسیسکو، ایالات متحده آمریکا

از دیگر شهرهای گرانتقیمت که در سال ۲۰۱۷ معرفی شده‌اند، سان فرانسیسکو واقع در ایالات متحده آمریکاست. این شهر در ایالت کالیفرنیا به دلیل بالای بودن قیمت

منابع دیگر

روزنامه «شهرزاد» برای دستیابی راحت‌تر و سریع‌تر مخاطبان و علاقه‌مندان به مطالعه درباره این که آیا افزایش قیمت‌ها در لایحه بودجه ۹۷ موافقت می‌کنید؟ اقدام به تهیه منابع دیگر کرده است. به همین جهت اگر به این موضوع علاقه‌مند و مایل هستید مطالب بیشتری درباره آن بخوانید، می‌توانید به آدرس‌هایی که در زیر آمده است، مراجعه کنید.

<http://www.taadomnews.com/%D8%A8%D8%AE%D8%B4-%DA%A9%D9%84%D8%A7%D9%86-117/113883->

روزنامه تعادل

<http://moqavemati.net/43396/%D8%AA%D8%A8%D8%B5%D8%B1%D9%87-18-%D9%84%D8%A7%D8%8C%D8%AD%D9%87-%D8%A8%D9%88%D8%AF%D8%AC%D9%87-97>

سایت خبری تحلیلی اقتصادمقاوتی

<http://www.momtaznews.com>

ممتاز نیوز

نگاه مخالف

افزایش قیمت در شرایط کنونی صحیح نیست

علی‌اکبر کریمی، عضو کمیسیون اقتصادی

اگرچه بسیاری بر این باورند که افزایش قیمت‌ها امری کارگشا باشد، اما این موضوع بنا بر تشخیص مجلس است. حالا مناقشه بر سر آن است که آیا افزایش قیمت‌ها امری صحیح است و مورد موافقت مجلس قرار می‌گیرد؟ علی‌اکبر کریمی، عضو کمیسیون اقتصادی در این زمینه بر این باور است: «در دولت اختصاص اعتبارات به مصارف مختلف است، البته در مورد فرآورده‌های نفتی به‌طور منطقی واقعی کردن آن هدف مطلوبی می‌تواند باشد. اما مسئله این است که میزان و روند افزایش حامل‌های انرژی باید مورد دقت قرار گیرد، زیرا اگر یکباره افزایش، غیرقابل تحمل برای مردم باشد در این صورت مورد تصویب قرار نمی‌گیرد.»

این نماینده مجلس با اشاره به این که افزایش قیمت انرژی حامل‌های انرژی باید متناسب با مفاد قانون هدفمند کردن یارانه‌ها باشد، توضیح داد: «همچنین از دیگر سو باید در نظر داشت دولت در لایحه اعلام کرده که عزم آن دارد از درآمد حاصل از انرژی‌های حامل و فرآورده‌های نفتی در زمینه اشتغال استفاده کند، در حالی که هیچ نوع پیشنهاد مشخصی را ارائه نداده است. این در حالی است که هر گونه افزایش قیمت برای حامل‌های انرژی باید متناسب با مفاد قانون هدفمند کردن یارانه‌ها باشد. به همین جهت از این نظر پیشنهاد لایحه ایرادهای بسیاری بر آن وارد است و کمیسیون تلفیق نیز با این پیشنهاد موافقت نکردند.»

عوارض خروج از کشور نیز از دیگر افزایش قیمت‌هایی بود که مناقشاتی را به دنبال داشت. این عضو کمیسیون اقتصادی در اینباره یادآوری کرد: «اما عوارض خروج از کشور، از مواردی است که افزایش غیرمنطقی پیشنهاد شده بود و مجلس با رویکرد این‌گونه افزایش قیمت مخالف بود، به همین خاطر کمیسیون تلفیق نیز نظر موافقی در این زمینه ندارد و نمی‌توان امید داشت مجلس با لایحه به این صورت موافقت کند.»

کریمی در خاتمه یادآور شد: «در شرایطی که مردم با مشکلات بسیاری دست‌وپنجه نرم می‌کنند، تحمیل شرایط سخت به آنها با افزایش قیمت‌ها و هزینه‌های روزمره، قطعاً راه درستی نیست و باید همه‌جانبه موجود در نظر گرفته شود و اگر تصمیمی گرفته می‌شود، نباید باعث افزایش هزینه زندگی مردم شود یا حداقل آن دسته از اقشاری که از افزایش هزینه‌ها متضرر و با مشکل مواجه می‌شوند، باید مکانیزم‌های مشخصی برای جبران هزینه‌های آنها پیش‌بینی شود.»

نگاه کارشناس

به‌استر اثری صحیح نیاز مندیم

محمد قلی‌بوسقی، اقتصاددان و استاد دانشگاه

این روزها پیش از هر چیز دیگری بحث بودجه و افزایش قیمت‌هاست، از مجلس گرفته تا مردم و بازار، به گونه‌ای که این موضوع حتی محافظان اقتصاددان را در بر گرفته است. محمد قلی‌بوسقی، اقتصاددان و استاد دانشگاه در این زمینه معتقد است: «در ابتدا باید راه صحیح را جست‌وجو کرد، چراکه برای هم‌سطح شدن قیمت‌ها یا کم‌شدن فاصله قیمت‌های داخلی یا بین‌المللی، همه این مقولات نیازمند یک استراتژی منسجم است.»

این استاد دانشگاه با اشاره به برنامه‌بودن این موضوع بیان کرد: «اگر بگویم قیمت‌ها باید استاندارد بین‌المللی باشند، ولی انسان‌ها به قرون وسطی برگردند، نگاه صحیحی نیست. ما باید کاری کنیم که همه مسائل مان با قوانین بین‌المللی انطباق پیدا کنند، هم در مقررات، هم اقتصاد و هم مسائل اجتماعی، سیاسی و فرهنگی. اما

نگاه موافق

به جز انرژی‌های حامل، افزایش قیمت‌ها اثر بیخشی است

مهدی تقوی، اقتصاددان

بسیاری از اقتصاددانان و کارشناسان این حوزه بر این باورند که افزایش قیمت‌ها موجب هرج‌ومرج در جامعه می‌شود و ممکن است عواقب جبران‌ناپذیری به دنبال داشته باشد. مهدی تقوی، اقتصاددان در این زمینه نظری متفاوت دارد و بر این باور است: «افزایش قیمت‌ها شامل مولاتی چون بنزین، عوارض خروج از کشور، افزایش مالیات، حذف یارانه‌بگیری که در دهک‌های بالا قرار دارند و از این قبیل مسائل می‌شود. اما خوشبختانه مسأله بنزین و انرژی‌های حامل حل شده، زیرا با افزایش نرخ بنزین پیامدهای جبران‌ناپذیری چون تورم را به دنبال داشت، در حالی که افزایش قیمت‌های دیگر می‌تواند به دولت کمک بسزایی کند.» این اقتصاددان با اشاره به متمرکزترین اقدام دولت در راستای حذف یارانه‌بگیران دهک‌های بالای جامعه در این زمینه توضیح داد: «اما حذف دهک‌های بالای جامعه از یارانه‌بگیران می‌تواند اقدام مثبتی دانست.»

تقوی با اشاره به بی‌نیازی دهک‌های بالای جامعه از گرفتن یارانه، حذف آنها را به‌عنوان کم‌شدن فشارهایی دانست که بر دولت وارد می‌شود و در این زمینه توضیح داد: «پول یارانه به قشر مرفه جامعه پرداخت می‌شود، در حالی که این مبلغ برای آن قشر پول خرد محسوب می‌شود و به آن احتیاج ندارند. این پرداخت موجب فشار بر بودجه دولت می‌شود، در حالی که دولت می‌تواند با این مبالغ سرمایه‌گذاری‌های عمرانی انجام دهد و از این طریق وضع اقتصادی را بهبود ببخشد. یا دریافت مالیات از دهک‌های بالای جامعه نیز می‌تواند

